

Aoc-onderwijs mager vertegenwoordigd op landelijke bijeenkomst

Rijke oogst voor School als Kenniscentrum

‘Praat mee over leren in Kenniscirculatie’. Die uitnodiging van de Groene Kennis Coöperatie trok op 23 november maar liefst 200 belangstellenden naar CineMec in Ede. Vooral onderzoekers, LNV-beleidsmedewerkers en hoo-docenten. Kenniscirculatie zit bij het aoc-onderwijs en het bedrijfsleven kennelijk nog niet echt tussen de oren. 60 volgeschreven *flipovers* geven een schat aan inspiratie voor de invulling van de school als kenniscentrum.

Laat jongeren uit het groene onderwijs een onderzoeksvraag bedenken op het gebied van natuur en laat hen die met echte wetenschappers onderzoeken. Ontwikkel een ‘groene google’ voor actieve en laagdrempelige ontsluiting van kennis die opgebouwd is in de groene kolom. Start een demo tuinbouwbedrijf waarin nieuwe concepten rond opleiding en kennis beproefd worden. Ontwikkel boer- en natuurvouchers voor basis- en middelbaar onderwijs en geef groene onderwijsinstellingen daar de regierol bij. Het is maar een kleine selectie van de vele ideeën die op de landelijke bijeenkomst ‘Praat meer over Leren in Kenniscirculatie’ werden uitgewerkt. Creatieve en vaak ook verrassende ideeën die tot concrete aanzetten moeten leiden voor wat het programma School als Kenniscentrum wordt genoemd. Dit programma werd in 2005 via impuls gelden van het ministerie van LNV opgezet. Een concreet beeld van de School als Kenniscentrum is er niet. Wel ligt er een duidelijke ambitie: dat groene onderwijsinstellingen zich ontwikkelen tot plaatsen waar het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties actuele kennis, enthousiaste en professionele kenniswerkers en een ingang tot kennisnetwerken kunnen vinden. Het gaat er daarbij om dat kennis vanuit praktijk en onderzoek verworven en doorgegeven worden en dat leerlingen en studenten daarbij een actieve rol vervullen.

Spannend experiment

Ideeën ontwikkelen en een aanzet voor netwerken van professionals vormen. Dat was de opdracht die de deelnemers van Lous van Vloten-Doting, voorzitter van de Groene Kennis Coöperatie, aan het begin van de bijeenkomst meekregen. Het was aan de deelnemers zelf om te kiezen bij welk inhoudelijk thema zij

De formule werkt: themagroepen praten over ambities en voorstellen

Nieuw kennissysteem

Het Ministerie van LNV hecht er sterk aan dat groene scholen zich in de rol van 'de school als kenniscentrum' ontwikkelen. Daarom was minister Veerman persoonlijk aanwezig om de bijeenkomst te openen. Kennis gecombineerd met ondernemerschap is volgens de minister nodig om op een goede en slimme manier het groen in Nederland te gebruiken en te bewaren en om onze riantie positie op de agrarische wereldmarkt te behouden. Dat vraagt om een nieuw kennissysteem met aandacht voor niet alleen land- en tuinbouw maar ook voor voeding, natuur, landschap en recreatie en de verbinding tussen die onderdelen. Essentieel daarbij is dat bedrijfsleven, overheden, maatschappelijke organisaties, onderzoeksinstituten daarin met onderwijs samenwerken. De Groene Kennis Coöperatie is in het leven geroepen om aan dat nieuwe kennissysteem te werken en daarbij vooral een verbindende rol te spelen.

Om de verworven kennis in de praktijk te brengen en ook de praktijk in de kennis te brengen is volgens de minister ondernemerschap nodig. "Dat kan aangeboren zijn, maar deels moet je het ook leren." Door studenten en docenten mee te laten lopen in projecten en pilots wordt ondernemerschap ook in de praktijk geleerd, krijgen ondernemers en organisaties een frisse blik terug en stroomt kennis op allerlei niveaus door.

Minister Veerman: "Het gaat om kennis in combinatie met ondernemerschap"

zich wilden aansluiten. Agroketens, diergezondheid, natuur en jongeren, ecologische hoofdstructuur en nog zo'n 12 andere thema's in de sfeer van LNV-beleid.

Van Vloten-Doting: "Het zijn ontmoetingen van mensen die elkaar veelal niet kennen maar ten dele wel dezelfde passie hebben. Een spannend experiment waarvan op het eind van de dag zal blijken of de opzet geslaagd is."

In de loop van de ochtend werd al snel duidelijk dat de formule werkte. Zo'n 20

themagroepen waren vrijwel meteen intensief in gesprek. Kennismaken, ideeën verwoorden, gezamenlijke ambities formuleren, inventariseren wat er op het gebied van de thema's al gebeurt en – na de lunch – ideeën uitwerken tot concrete voorstellen. Het resultaat is een flinke stapel volgeschreven *flipovers*.

De eerste indruk is dat de Groene Kennis Coöperatie met dit materiaal veel inspiratie voor haar werkprogramma 2007 zal hebben. Of daarmee ook een representatief werkprogramma samengesteld

kan worden is echter een vraag. Het concept van 'de school als kenniscentrum' is toebedacht aan aoc's, has'en en Wageningen Universiteit. De onderwijsgeprekspartners van de in grote getalen aanwezige onderzoekers en LNV-beleidsmedewerkers waren hoofdzakelijk hoo-docenten. Docenten van de Leerstoelgroepen van Wageningen Universiteit waren opvallend afwezig en het aantal docenten uit het aoc-onderwijs was op twee handen te tellen. Blijkbaar leeft 'de school als kenniscentrum' bij de →

Kenniscentra

Wageningen UR werkt graag mee aan de doelen van de Groene Kennis Coöperatie. Dat meldde Martin Kropff, Rector-Magnificus van de Wageningse Universiteit tijdens de bijeenkomst "Praat mee over leren in kenniscirculatie".

Het domein van Wageningen UR is gezonde voeding en leefomgeving met

daarin drie pijlers: voeding en voedselproductie, groene leefomgeving en gezondheid.

Wageningen UR zet in op Topwetenschap met impact, benutten en koppelen van de hele kennisketen en samen innoveren. Het gaat bij dat laatste om projecten waarbij onderzoek, bedrijfsle-

ven en onderwijs samenwerken en waarbij ondernemers centraal staan. Volgens Kropff zijn er al vele initiatieven met onderwijs.

5 à 10 Procent van het budget van het beleidsondersteunend onderzoek dat Wageningen UR uitvoert voor LNV is beschikbaar voor ontsluiting en ver- →

Twee studenten praatten mee over leren in kenniscirculatie: Ard Hensen (l) en Thomas Pillen

Dit is top!

Tussen al die onderzoekers, beleidsmakers, bestuurders en docenten twee studenten in CineMec. Ard Hensen en Thomas Pillen. “Hier heeft het onderwijs iets aan”, zegt Thomas (23), vierdejaars student Dierhouderij bij Van Hall Larenstein Leeuwarden. Ard (20) derdejaars mbo-leerling veehouderij Edudelta College Goes is ook erg enthousiast. “Wat hier besproken wordt, doen wij al met onze leerlingenstichtingen in Goes. “Hier wordt dat geoptimaliseerd.”

Waarom zijn Thomas en Ard naar deze conferentie gekomen? Het blijkt dat docent Wim van der Zwan van Edudelta ze getipt heeft. En misschien wel met een speciale reden. Beide studenten waren hun traditionele, groene opleiding zat en wilden de pijp aan Maarten

geven. Thomas: “Ik ben inmiddels zeven-dejaars. Het besluit om mijn opleiding toch af te maken kwam nadat ik stage ging lopen in Goes vanuit de Community of Practise Dierenwelzijn. Ik zie het nu helemaal zitten.” Voor Ard speelde precies hetzelfde. “Ik had er genoeg van, vond de opleiding saai. De school haalde me over om in een leerlingenstichting deel te nemen. Geweldig! Het is de ideale leerweg.”

Beide studenten zien veel overeenkomsten tussen de aanpak in hun huidige onderwijs en de gespreksonderwerpen op deze bijeenkomst: leren in kenniscirculatie. Worden ze serieus genomen in de gespreksgroepen? Jazeker, zeggen ze volmondig. “Maar in het begin moesten we wel even doorzetten.”

aoc’s nog onvoldoende. Iets wat zeker ook geldt voor het bedrijfsleven dat ook uitgenodigd was maar verstek liet gaan.

Werkvloer

Inhoudelijke betrokkenheid van alle partijen en dus zeker ook van het aoc-onderwijs bij de totstandkoming van het werkprogramma van de Groene Kennis Coöperatie is belangrijk. Dat werd nog eens extra duidelijk uit de plenaire inleiding die George Beers, projectleider van de Groene Kennis Coöperatie, ‘s middags verzorgde. Daarin gaf hij uitleg over de visie van de coöperatie op innovatie in professionele organisaties en

de consequenties. Medewerkers zijn deskundiger dan de baas. Concrete innovatie moet van de werkvloer komen. Professionals zijn gedreven door de inhoud. Zij komen met ideeën en voeren ze uit. Het werken daaraan moet los zijn, in netwerkstructuren. “Maar uw werk moet wel ergens toe leiden. Daarvoor hebben we het bestuur dat richting geeft en vervolgens zorgt dat er financiële en personele middelen zijn om het te doen.”

Wie denkt dat die middelen bij de Groene Kennis Coöperatie te halen zijn, heeft het mis. “Voor een goed plan is altijd wel geld te vinden maar er staan hier

geen grote potten met geld bij de deur,” waarschuwde Beers. “De Groene Kennis Coöperatie heeft slechts een klein bureau en een zeer beperkt budget. De ‘ingewikkelde’ werkwijze van de coöperatie komt erop neer dat na bestuurlijk commitment aan het werkprogramma 2007 niet alleen financiële middelen uit de stimuleringsregelingen van LNV (Impuls 2006, RIGO 2007) worden aangesproken maar van de onderwijsinstellingen zelf ook wordt verwacht dat ze eigen middelen inzetten. “Zo verbindt de Groene Kennis Coöperatie deze netwerken van professionals met de bestuurslaag: LNV en de instellingen.” □

spreiding van kennis naar het onderwijs. Het betreft de thema’s Vertrouwd platteland – verrassend perspectief, Nieuwe paden – vitale natuur, Groen ondernemen – innovatieve kracht, Veilig voedsel – bewuste keuze. De ambitie van Wageningen UR is volgens Kropff is om van versnipperde kennis te komen tot sectorale of regionale

kenniscentra waar alle partijen bij betrokken zijn. Zo’n kenniscentrum heeft volgens hem heel wat te bieden:

- Eenduidige, betrouwbare en actuele informatiestromen
- Transparantie en verbindingen in de kennismarkt
- Beter maatwerk toegespitst op de klant

- Integraal kennisaanbod en ketenoplossingen
- Nationale en internationale zuigkracht
- Een leeromgeving en toegang van en tot het bedrijfsleven